

Expunere de motive

Persoanele ale căror locuințe proprietate personală au fost demolate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 și au devenit chiriași în case naționalizate reprezintă o categorie socială extrem de vulnerabilă și relativ redusă numeric care a fost acut nedreptățită atât în perioada regimului totalitar, cât și după reinstaurarea democrației. Sunt acele persoane care nu au dispus de resursele financiare necesare pentru a-și cumpăra locuințele în care locuiau cu chirie. Dacă și le-ar fi cumpărat ar fi beneficiat în acest moment de garanțiile oferite de Legea nr.1/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989. Însă, din cauza veniturilor modeste, a stării de sănătate sau a vârstei înaintate, au rămas cu statutul de chiriași, devenind victime colaterale ale legislației referitoare la regimul juridic al imobilelor preluate în mod abuziv de către stat.

Astfel, sistemul democratic a perpetuat și chiar a intensificat nedreptatea comisă de regimul totalitar. Dacă înainte de 22 decembrie 1989, statul român le-a demolat arbitrar locuințele și le-a preschimbat abuziv statutul, din proprietari în chiriași, după această dată, cei deveniți chiriași au dobândit statutul, mult mai precar, de evacuați/evacuabili din casele naționalizate în urma retrocedării acestora către foștii proprietari, fiind, în cele mai multe cazuri, condamnați să trăiască în stradă sau în diverse instituții de asistență socială. În mod evident, pentru persoanele care nu au avut posibilitatea să cumpere locuințele în care locuiau ca și chiriași, la prețuri mici și în condiții favorabile, este practic imposibil să achiziționeze o locuință de pe piața liberă.

Autorul moral al acestor veritabile drame este statul român, care a transformat proprietari de imobile în persoane fără locuință. Asumându-și această culpă, statul român are obligația să repare nedreptatea cauzată.

Soluția propusă de prezenta inițiativă legislativă prevede dreptul chiriașilor de a primi din partea statului român, cu titlu de despăgubire, o sumă egală cu valoarea de piață a locuinței din care sunt evacuați. După efectuarea acestei plăți, persoanele cărora li s-au retrocedat locuințele în baza Legii nr.10/2001 vor intra în posesia lor.

Astfel, chiriașii își vor putea cumpăra o locuință comparabilă cu cea din care au fost evacuați și, totodată, se vor putea pune în practică cu celeritate și

cuvintele retrocedări de imobile naționalizate. Nu în ultimul rând, statul își achită o datorie veche față de o categorie socială pe care a dezavantajat-o constant.

Considerăm că această soluție este singura echitabilă, atât pentru chiriașii din casele naționalizate cărora li s-au demolat anterior locuințele proprietate personală, cât și pentru persoanele cărora li s-au retrocedat imobilele conform prevederilor Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În condițiile în care evaluarea locuințelor demolate ar fi practic imposibil de efectuat, am apreciat drept criteriu legitim, în funcție de care se va stabili cuantumul despăgubirilor, valoarea de piață a locuințelor din care se face evacuarea.

Pentru a acoperi și situațiile în care evacuările au fost deja efectuate, s-a prevăzut și posibilitatea ca persoanele evacuate care îndeplinesc criteriile prezentului proiect de lege să poată face o cerere de despăgubire direct către Ministerul Economiei și Finanțelor.

Ținând seama de numărul relativ redus al persoanelor care vor beneficia de prevederile acestei inițiative legislative, apreciem că resursele bugetare alocate nu vor afecta echilibrul bugetar.

În consecință, propunem spre adoptare această inițiativă legislativă prin a cărei aplicare se vor înlătura efectele unei grave nedreptăți comise de instituțiile statului român.

Senator Dan Voiculescu

Senator Mircea Geoană

Senator Ion Toma

Senator Viorel Arcaș

